

MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

FINNFJORD AS
Ferroveien 1
9308 FINNSNES

Oslo, 27. juni 2017

Deres ref.:
Bente Hjerkin

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/1400
Saksbehandler:
Rune Aasheim

Revisjonsrapport: Revisjon ved Finnfjord AS

Kontrollnummer: 2017.031.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Bente Hjerkin

Fra Miljødirektoratet:
Rune Aasheim
Alexander Kristiansen
Siri Haug

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Finnfjord AS under sluttmøtet den 23. juni 2017. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 20.-23. juni 2017. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket ett avvik og ga seks anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

- Virksomheten har noen mangler i den årlige egenrapporteringen for 2016

Anmerkninger:

- Virksomheten har ikke utarbeidet en tidsplan for ferdigstilling av miljørisikovurderinger i datavarehuset Butler
- Avvik avdekket i tilsyn fra tilsynsmyndighetene blir ikke registrert i virksomhetens system for avviksbehandling
- Virksomhetens måleprogram kan forbedres i den skriftlige begrunnelsen for målefrekvensen av støvmålinger til luft
- Lekkasje av støv til luft fra en vifte er ikke avviksbehandlet
- Virksomheten kan forbedre energiledelsessystemet
- Oppfølgingen av målingene av støvutslipp til luft kan forbedres

Avviket og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 i rapporten. Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

27. juni 2017	Rune Aasheim	Einar Knutsen
dato	kontrollør Miljødirektoratet	seksjonsleder

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Troms ved miljøvernavdelingen
- Lenvik kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: FINNFJORD AS	
Organisasjonsnr.: 971686561	Eies av: 934039254
Bransjenr. (NACE-kode): 24.102 - Produksjon av ferrolegeringer	

Kontrollert enhet

Navn: Finn fjord	Anleggsnr.: 1931.0020.01
Kommune: Lenvik	Fylke: Troms
Anleggsaktivitet: Metallurgisk industri	Gebysats:
Tillatelse gitt: 4. juli 2011	Sist endret: 1. april 2016

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Tilsynet er gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Revisjonens tema

- Styringssystem
- Støy
- Prosess og renseutstyr
- REACH/kjemikalier
- Utslipp til luft og vann
- Avfall

Rapporten omhandler avviket og anmerkningene som ble avdekket under revisjonen, og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerking: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Finnfjord AS plikter snarest å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Finnfjord innen 15. juli 2017 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avviket er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Rune Aasheim.

4. Gebyr for revisjonen

Finnfjord AS er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3. Dette betyr at dere skal betale kr. 101 700,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for flerdagstilsyn.

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Klima- og miljødepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 27. juni 2017. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Virksomheten har noen mangler i den årlige egenrapporteringen for 2016

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Finnfjord AS, punkt 11.4 «Rapportering til Miljødirektoratet»
- Internkontrollforskriften § 5, 2.ledd punkt 7

Kommentarer:

Tillatelsen, punkt 11.4 inneholder krav om at Finnfjord AS hvert år skal rapportere utslippsdata til Miljødirektoratet. Denne egenrapporteringen er etablert for at myndighetene skal få oversikt over forurensning fra industri med tillatelse til forurensning etter forurensningsloven.

Internkontrollforskriften, § 5, 2.ledd punkt 7 inneholder krav om at virksomheter skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen

Under revisjonen ble det avdekket at Finnfjord AS har følgende mangler i egenrapporteringen for 2016:

- Konsentrasjoner av støv

Årlig og døgnlig middelvei for støvkonsentrasjoner fra knuserifilteret og tapperøysfilteret er angitt med feil verdier. Støvutslippene fra disse to kildene måles en gang i året av en ekstern konsulent. De målte konsentrasjonene skal angis som en døgnlig og en årlig middelvei i egenrapporten. Virksomheten har i stedet beregnet middelveiene i 2016 ved å korrigere for døgn og timer uten drift, slik at de rapporterte middelveiene har blitt for lave. For eksempel var måleverdien 21,4 mg/Nm³ fra knuserifilteret, mens det ble rapportert 3,8 mg/Nm³ i egenrapporten.

- Farlig avfall

Finnfjord AS deklarerer farlig avfall og har registrert seg som bruker på Avfallsdeklarering.no. Virksomheten har gitt avfallsmottak fullmakt til å deklare på vegne av virksomheten, og de får epost av alle deklareringsene. Virksomheten fører oversikt over levert avfall i datavarehuset Butler ved å bruke deklareringsene fra avfallsdeklarering.no.

Finnfjord AS har ikke kontrollert om avfallsstoffnumrene og EAL kodene som avfallsmottager bruker, er i overensstemmelse med virksomhetens egne registreringer i Butler som blir brukt i egenkontrollrapporteringen. I virksomhetens egenkontrollrapport for 2016 er det noen feil/mangler som angitt i listen under:

- Deklarerte lysstoffrør i 2016 er ikke angitt i egenrapporten
- Følgende fraksjoner farlig avfall er i egenrapporten for 2016 angitt med avvikende avfallsstoffnummer og/eller EAL koder i avfallsdeklarering.no sammenlignet med egenkontrollrapporten:

Type farlig avfall i egenkontrollrapport 2016	Egenkontrollrapport 2016	Avfallsdeklarering.no
Avfallskode 7131 Syrer, uorganiske: Deklarasjonsnummer 9381576	EAL 060106 Andre syrer	Avfallsstoffnummer 7133 og EAL 200129
Avfallskode 7011 Spillolje, refusjonsberettiget: Deklarasjonsnummer 300043178	EAL 130206 Syntetiske motoroljer, giroljer og smøreoljer	EAL 130307

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten har ikke utarbeidet en tidsplan for ferdigstilling av miljørisikovurderinger i datavarehuset Butler

Kommentarer:

Finnfjord AS har laget datavarehuset Butler for gjennomføring av blant annet miljørisikovurderinger. Virksomheten har startet arbeidet med å legge inn i Butler tidligere gjennomførte

miljørisikovurderinger, inkludert oppdatering av risikonivåer og eventuelle nye risikoreduserende tiltak for aktuelle hendelser.

I den gamle oversikten over miljørisikovurderinger, sist oppdatert februar 2017, mangler oppdaterte risikonivåer for enkelte hendelser hvor risikoreduserende tiltak har blitt gjennomført.

Finnfjord AS opplyste under revisjonen at de ikke har utarbeidet en tidsplan for overføring og oppdatering av alle miljørisikovurderingene i Butler.

Anmerking 2

Avvik avdekket i tilsyn fra tilsynsmyndighetene blir ikke registrert i virksomhetens system for avviksbehandling

Kommentarer:

Finnfjord AS har et system for avviksbehandling som er beskrevet i prosedyre "Avviksbehandling inklusiv korrektive tiltak", sist endret 29. januar 2015.

Avviksrapporter blir registrert i datavarehuset Butler for 16 avvikskategorier. Det blir gjennomført grundige årsaksanalyser, og avvik blir ikke lukket før alle tiltakene er gjennomført.

Virksomheten har ikke opprettet en avvikskategori for avvik som er gitt i tilsyn fra tilsynsmyndighetene.

Anmerking 3

Virksomhetens måleprogram kan forbedres i den skriftlige begrunnelsen for målefrekvensen av støvmålinger til luft

Kommentarer:

Tillatelsen, punkt 11.2 "Måleprogram" inneholder blant annet krav om at Finnfjord AS i måleprogrammet skal velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver. Valgte metoder skal begrunnes i måleprogrammet.

Virksomheten har beskrevet måleprogrammet i dokumentet «Måleprogram for utslipp og ytre miljøpåvirkning», sist oppdatert 15. februar 2017. Virksomheten gjennomfører blant annet manuelle målinger av støvutslipp fra tapperøyksfilteret og knuserifilteret, med målefrekvens en gang pr. år. Disse målingene gjennomføres av en ekstern akkreditert konsulent.

Begrunnelsen for den valgte målefrekvensen av støvutslipp kan bedre beskrives i måleprogrammet. Begrunnelsen kan gis på grunnlag av måleresultater som viser variasjonen i utslippene og vurderinger av måleusikkerheten. Målefrekvensen skal velges slik at måleresultatene gir middelveier som er representative for utslippene. Hvis utslippene varierer mye, må det tas flere målinger enn om variasjonen er mindre. I tillegg må det tas flere prøver hvis usikkerheten i målingene er stor.

Anmerking 4

Lekkasje av støv til luft fra en vifte er ikke avviksbehandlet

Kommentarer:

Ved renseanlegget på virksomheten er det lekkasje av støv i hovedavtrekksviften som suger avgassene fra prosessanlegget og frem til renseanlegget. Lekkasjen har vart omlag en uke og skyldes økt slitasje i avtrekksviften. Årsaken til slitasjen er økt belastning og korrosjon i renseanlegget på grunn av at gasstemperaturen er endret i det nye energigjennvinningsanlegget. Virksomheten har gjennomført og planlagt tiltak for å tette lekkasjen, men har foreløpig ikke greid å stanse utslippet helt.

Virksomheten har ikke behandlet hendelsen i systemet for avviksbehandling, med årsaksanalyse og frister for gjennomføring av tiltak.

Anmerkning 5

Virksomheten kan forbedre energiledelsessystemet

Kommentar:

Virksomheten har en energipolitikk og har laget årlige handlingsplaner med tidsfrister og ansvarlige. En representant fra ledelsen leder energiarbeidet i en gruppe som har representanter fra de relevante områdene i virksomheten. I tillegg benyttes eksterne spesialister ved behov. Virksomheten stiller krav til energieffektivitet ved innkjøp, jf. prosedyren for innkjøp i internkontrollen.

Virksomheten ferdigstilte og tok i bruk et anlegg for varmegjenvinning i 2012. Anlegget gjenvinner inntil 35% av den elektriske energien som brukes i prosessen.

Et annet tiltak for å redusere energibruken er strømmålere som er installert på hovedtrafoene, energigjennvinningsanlegget og de tre ovnene. I tillegg installeres andre målere som skal overvåke energiforbruket. Energistyringen er blant annet basert på kartlegging/idedugnader i 2013.

Virksomheten har ikke utarbeidet konkrete mål for energibruken i relevante områder. Disse områdene er for eksempel bygninger eller delprosesser. Målene skal være forenlige med energipolitikken.

Anmerkning 6

Oppfølgingen av målingene av støvutslipp til luft kan forbedres

Kommentar:

Støvutslippene til luft fra tapperøykfilteret og knuserifilteret blir målt en gang årlig av en ekstern konsulent. Måleresultatene viser at utslippene var høyere i 2016 enn i årene 2012-2015, særlig for knuserifilteret. Under revisjonen opplyste virksomheten at de ikke hadde undersøkt årsaker til økningen i de målte utslippene.

Virksomhetens rutiner for oppfølging av utslippsmålinger kan forbedres, slik at årsaker til eventuelle endrede utslippsforhold kan klarlegges bedre.

8. Andre forhold

Støysonekart

Finnfjord AS har, ved hjelp av en ekstern konsulent, gjennomført støymålinger og utarbeidet støysonekart i 2013. Målingene og støysonekartene viser støynivåene i boligområdene rundt fabrikkanleggene.

Endringer i prosessanleggene og gjennomførte støyreducerende tiltak har endret støyforholdene siden 2013. Den eksterne konsulenten har i juni 2017 gjennomført nye støymålinger og oppdatert støysonekartene. Rapport med resultatene forventes i løpet av juni/juli.

Dieseltank

Finnfjord AS har en 25 m³ dieseltank på fabrikkområdet. Lagertanken er ikke virksomhetens eiendom, men tilhører en leverandør av diesel. I Miljødirektoratets tilsyn i 2013 ble det gitt et avvik på manglende risikovurdering av tanken med hensyn til utslipp til avløp eller grunn. Risikovurderingen er nå gjennomført. Virksomheten har planlagt å bytte ut dieseltanken med en tank som har mindre volum enn 10 m³.

Registreringer i REACH

Finnfjord AS har registrert tre stoffer som fremstiller i REACH. Virksomheten preregistrerte mange stoffer i 2008, men det har ikke vært nødvendig senere å registrere disse i REACH. Virksomheten har ikke import av registreringspliktige stoffer fra land utenfor EU-området.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte 20. juni 2017: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner 20.-23. juni 2017.
  - 11 personer ble intervjuet
  - Befaringer til følgende steder:
    - utslippskilder og målesteder for utslipp til luft
    - lagerområder for produkt og avfall
    - deponi
    - støykilder
    - prosessanlegg
- Avsluttende møte 23. juni 2017: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Finnfjord AS, 20.-23. juni 2017

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Administrerende direktør	X	X	X
Marked-, miljø- og kvalitetssjef	X	X	X
Miljøingeniør	X	X	X
Driftsjef	X	X	X
Helse- og sikkerhetsleder	X	X	X
Prosessjef metallproduksjon	X	X	X
Prosessleder kraft og silica	X	X	X
Driftsleder og elektrosjef	X	X	X
Lagerleder	X		X
Senioringeniør		X	
Prosjektleder		X	

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Rune Aasheim, revisjonsleder

Alexander Kristiansen, revisor

Siri Haug, saksbehandler

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Finnfjord AS, 20.-23. juni 2017

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende:

- Organisasjonskart for Finnfjord AS
- Prosessflytskjema
- Følgende stillingsbeskrivelser:
  - o Marked, Kvalitet og Miljøsjef
  - o HS og LEAN-leder
  - o Driftsjef
  - o Prosessleder Kraft og Silica
- P00 Bedriftspolicy, datert 24. februar 2017
- Miljø og handlingsplan 2017
- Prosedyre P34 HMS A 05 PRO Vesentlige HMS-aspekt, fra idedugnad til handlingsplan, datert 15. juli 2016
- Dokument P34 HMS G 05 MILJØ PRO Oversiktskart over bedriftens miljøpåvirkninger
- Risikoevaluering, datert 21. februar 2017
- Måleprogram for utslipp og ytre miljøpåvirkning, datert 15. februar 2017
- Prosedyre P34 HMS G 03 PRO Avfallsbehandling og kildesortering, datert 23. februar 2017
- Prosedyre P34 HMS G MILJØ Gjennomføring av energiledelsesarbeidet, datert 16. februar 2017
- Prosedyre P00 KM PRO Avviksbehandling, datert 29. januar 2015
- Prosedyre P10 RA PRO Overvåking av renseanleggets rengasslanternide, datert 29. april 2015